

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА

Освітня програма «Середня освіта (німецька мова і література)»

Галузь знань: 01 – Освіта

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Спеціалізація: 014.02 Середня освіта (німецька мова і література)

Перший (бакалаврський) рівень

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практична фонетика
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	099 0840968
E-mail викладача	nataliia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Програма призначена для відділень німецької мови факультетів іноземних мов університетів. Програма складена у відповідності до навчального плану і передбачає вивчення практичної фонетики німецької мови як систематичного курсу одного року навчання (двох семестрів). По завершенні практичного курсу фонетики студентам пропонується проблемний курс теоретичної фонетики, до сприйняття якого їх готує курс практичної фонетики.</p> <p>Практичний курс фонетики дає можливість студентам оволодіти вимовними навичками, спираючись на необхідні теоретичні знання, а також знайомить студентів з системою німецької транскрипції та найбільш необхідними елементами німецької інтонації. Основну увагу в програмі приділено звуковому складу німецької мови (вокалізму та консонантизму); співвідношенню звуку та букви; фонологічним одиницям; фонетичній транскрипції та способу графічного позначення інтонації; опису мовленнєвого апарату та особливості утворення голосних та приголосних звуків; принципам класифікації німецьких голосних та приголосних; поняттю наголосу слова та фразового наголосу; основним компонентам інтонації та інтонаційних структур.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу практичної фонетики є вивчення та усвідомлення студентами теоретичних основ фонетики німецької мови, необхідних як для формування мовних вмінь та навичок в цілому, так і для розширення лінгвістичного кругозору; вироблення та автоматизація основних навичок правильної німецької вимови та реалізація їх у стилістично різноманітних мовних ситуаціях; максимальне оволодіння елементами професійної підготовки.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із теоретичними основами практичного курсу фонетики німецької мови, необхідними для надбання вимовних навичок; - закріпити та автоматизувати основні вимовні навички та сформувати здатність реалізовувати їх у різних за стилем мовленнєвих ситуаціях; - ознайомити студентів із правилами транскрипції німецької мови та виробити вміння самостійно транскрибувати та інтонувати текст; - забезпечити максимальне опанування елементами професійної підготовки; - розширити лінгвістичний кругозір студентів; - розширити знання студентів про особливості вимови німецької мови в німецькомовних країнах; - розширити знання студентів про стилі мовлення; 	

- вдосконалити комунікативні якості особистості студента;
- виховувати культуру спілкування студентів.

4. Програмні компетентності

Загальні компетентності:

- Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою, усно та письмово.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності концептуальні наукові та практичні знання традиційних і новітніх теорій, принципів, напрямків, методів і технологій в галузях філології, перекладознавства, педагогіки, психології та методики навчання іноземних мов.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя ІМ у закладах ЗСО.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність планувати, організувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах науково-методологічного та етично-правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та доносити до фахівців і нефахівців його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність планувати, організувати та проводити уроки та навчальні курси з основної і другої іноземної мови та німецької літератури, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність організувати та керувати власним професійним розвитком та розвитком інших осіб у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

5. Програмні результати навчання

- Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.
- Розуміти основні проблеми освіти та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів і технологій та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

<ul style="list-style-type: none"> • Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. • Критично осмислювати основні поняття, принципи, методи, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. • Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету. 			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
практичні		30+30	
самостійна робота		60+60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III - IV	014.02 Середня освіта	2-й	В
Тематика курсу (1-й семестр)			
		Кількість годин	
		Лекції	Заняття
			Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Вступ. Вступний коригуючий фонетичний курс.			6
Тема 1. Вступ. Мова та мовлення.			
Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Фонетика та фонологія.			
Поняття про фонему. Співвідношення звука і букви. Склад. Поділ на склади.			
Поняття про фонетичну транскрипцію і спосіб графічного зображення інтонації.			
Тема 2. Вимовна норма німецької мови.		2	4
Змістовий модуль 2. Наголос.			10
Тема 3. Наголос. Наголос у слові.		2	
Фразовий наголос.			
Змістовий модуль 3. Інтонація.			4
Тема 4. Фразові ритмічні групи.		2	
Тема 5. Інтонація простого розповідного речення.		2	4
Тема 6. Інтонація питального речення з питальним та без питального слова.		2	6
Тема 7. Інтонація окличного та спонукального речення.		2	4
Тема 8. Інтонація складносурядного речення		2	4
Тема 9. Інтонація складнопідрядного речення.		2	4
Змістовий модуль 4. Артикуляція звуків. Звуки у мовленні.		2	4

Тема 10. Опис мовленнєвого апарату і його функцій в процесі артикуляції. Загальні умови та особливості утворення голосних і приголосних.			
Тема 11. Основні принципи класифікації німецьких голосних. Класифікація голосних звуків німецької мови.		4	4
Тема 12. Основні принципи класифікації німецьких приголосних. Класифікація приголосних звуків німецької мови. Особливості вимови приголосних в німецькій мові.		8	4
Тематика курсу (2-й семестр)			
Змістовий модуль 1. Голосні звуки німецької мови. Тема 1. Система голосних звуків німецької мови. Трапеція німецьких голосних.		2	2
Тема 2. Правила тривалості голосних.		2	2
Змістовий модуль 2. Характеристика та артикуляція голосних німецької мови. Тема 3. Голосні [a:], [a]; [o:], [ɔ]; [u:], [ʊ].		2	4
Тема 4. Голосні [e:], [ɛ:], [ɛ]; [ø:], [œ]; [i:], [i]; [y:], [y].		2	4
Тема 5. Редукований звук [ə].		2	4
Тема 6. Дифтонги [ae], [ɔø], [ao].		2	4
Змістовий модуль 3. Система приголосних звуків німецької мови. Тема 7. Змично-проривні звуки: [b], [p]; [d], [t]; [g], [k].		2	4
Тема 8. Щілинні звуки: [f], [v]; [s], [z]; [ʃ], [ʒ]. Сполучення глухого щілинного [f] із глухими змично-проривними [p] і [t] – звукосполучення [ʃp] і [ʃt].		2	4
Тема 9. Щілинні звуки [ç], [j], [x].		2	4
Тема 10. Змично-прохідні звуки [m], [n], [ŋ].		2	4
Тема 11. Щілинно-прохідний звук [l].		2	4
Тема 12. Фарингальний звук [h].		2	4

Тема 13. г-звуки: передньоязиковий звук [R], язичковий [r], задньоязиковий [r], вокалізований [ʁ]. Зімкнено-щілинні (злиті) звуки (аффрикати) [pf], [ts], [tʃ].		2	4
Змістовий модуль 4. Реалізація особливостей системи приголосних в процесі мовлення. Тема 14. Закон оглушення кінця слова і складу. Явище асиміляції. Тема 15. Часткова палаталізація. Гемінація приголосних.		2	10
Тема 16. Фонетичний аналіз слова.		2	-
Загалом		64	116

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Поточне оцінювання здійснюється протягом курсу і дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента під час конкретного модуля.</p> <p>Підсумкове оцінювання здійснюється по закінченню вивчення навчального матеріалу в кінці кожного семестру. Ця форма дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети.</p> <p>Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 60 балів Самостійна / індивідуальна робота – 20 балів Підсумкова контрольна робота – 20 балів</p>
Практичні заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 5-ти бальною системою.</p> <p>Загальні критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів:</p> <p>Читання</p> <p>відмінно 5 (А) Студент читає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок.</p> <p>добре 4,5 (В) Студент читає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних та лексичних помилок.</p> <p>4 (С) Студент читає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних помилок.</p> <p>задовільно 3,5 (D) Студент читає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в</p>

	<p>реченнях. Незначна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.</p> <p>3 (E) Студент читає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок. незадовільно</p> <p>2 (FX) Студент читає діалоги, або тексти з грубими фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.</p> <p>1 (F) Знання, продемонстровані студентом, не відповідають рівню володіння німецькою мовою студента ВНЗ даної спеціальності.</p> <p>Говоріння</p> <p>відмінно 5 (A) Студент розповідає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, звучить в природньому темпі, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок.</p> <p>добре 4,5 (B) Студент розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. В окремих словах допускаються фонетичні помилки (наприклад, заміна німецьких фонем схожими з українськими).</p> <p>4 (C) Студент розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу в реченнях. Загальна інтонація в великій мірі обумовлена впливом рідної мови. Незначна кількість граматичних помилок. задовільно</p> <p>3,5 (D) Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є незначні відхилення від відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Незначна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.</p> <p>3 (E) Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу. Інтонація обумовлена впливом рідної мови. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок. незадовільно</p> <p>2 (FX) Студент використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.</p> <p>1 (F) Знання, продемонстровані студентом, не відповідають рівню володіння німецькою мовою студента ВНЗ даної спеціальності.</p>
<p>Умови виставлення рейтингового підсумкового балу</p>	<p>Мінімальна кількість балів, яка передбачає зарахування пройденого курсу та виставлення рейтингової підсумкової оцінки, становить 50. При виставленні залікової оцінки</p>

	враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (максимум 40), бали, отримані за виконання самостійної роботи (максимум 40), бали підсумкової контрольної роботи (максимум 20).
--	--

8. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, написання підсумкової контрольної роботи. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність та активність студента на заняттях, недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студентові, який не набрав 50 балів, пройдений курс за відомістю №1 не зараховується. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати залікову оцінку за відомістю №2 на консультаціях викладача у призначений для цього університетом термін (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

9. Рекомендована література

1. Грималюк А.М., Корольова Н. О. DEUTSCH durch Musik: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Івано-Франківськ, 2023. 130 с.
2. Сидоров О.В., Сотникова С.І., Абрахам Я.П. Login 1. Підручник з німецької мови для студентів 1 курсу факультетів іноземних мов. – Харків: Фоліо, 2005. – 400 с.
3. Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 320с.
4. Anneli Billina, Susanne Geiger, Marion Techmer. Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik B1. Hueber Verlag. München, Deutschland. 2018. 224 S.
5. Anneli Billina Marion Techmer Susanne Geiger. Deutsch üben. Wortschatz und Grammatik B2. Hueber Verlag. München, Deutschland. 2017. 184 S.
6. Anneli Billina. Deutsch üben. Lesen und Schreiben. A2. Hueber Verlag. München, Deutschland. 2018. 110 S. 143 S.
7. Begegnungen A1+. Integriertes Kurs – und Arbeitsbuch für Deutsch als Fremdsprache. Anne Buscha. Szilvia Szita. Schubert-Verlag: Leipzig. 2006. S. 237.
8. Deutsch intensiv Schreiben A1. Das Training. Arwen Schnack, Elke Burger, Sarah Fleer. Ernst Klett Sprachen GmbH: Stuttgart. 2018. S.80
9. Dieter Neidlinger Dr. Kristine Dahmen Dr. Silke Pasewalck. Zwischendurch mal ... Landeskunde. Hueber. 2016. 108 S.
10. Einführungskurs der deutschen Phonetik. Lehrbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen (in Deutsch und Ukrainisch). / Bylyzja Ja. T., Schatska H.M. – Iwano-Frankiwnsk: Plaj, 2001. – 72S.
11. Dieling H. Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch. – Berlin-München: Goethe- Institut, 1992. – 134S.
12. Dieling H., Hirschfeld U. Phonetik lehren und lernen. Fernstudienheft 21. – München: Goethe-Institut, 2000. – 199S.
13. Dr. Gerhard Neuner, Dr. Herbert Puchta, Dr. Wilfried Krenn, Eduard von Jan, Franz Specht, Werner Bon. Zwischendurch mal Lieder. Hueber Verlag. München, Deutschland. 2012. 48 S.
- 14.
15. Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardausprache. 3. voll. neu bearb. und erweít. Aufl. B. 6. – Mannheim-Wien-Zürich: Dudenverlag, 1990. – 794S.
16. Göbel H., Graffmann H., Heumann E. Ausspracheschulung Deutsch. Phonetikkurs. – Berlin / Bonn: INTER NATIONES, 1985. – 100S.

17. Stock E., Hirschfeld U. Phonothek. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. – Leipzig- Berlin-München: Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1996. – 208S.
18. Lindner Hans, Dieling Helga. Deutsch.Ein Lehrbuch für Ausländer. Учебное пособие — Herder Institut, VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig, 1976 - 621 S.
19. Phonothek intensiv. Aussprachetraining. Herausgeber: Ursula Hirschfeld Kerstin Reinke Eberhard Stock. 2007 Langenscheidt KG, Berlin und München. 176 S.

Викладач: Корольова Н.О.